

MŪSŲ PASAULIS

KRIKŠČIONIŠKOS MINTIES MĖNRAŠTIS

N: 5-6. 1950 m. Rugrėjo - spalio mėn. I m.

Mintys Reforma-
-cijos Dienai

Dievo Žodis

Kiekvienas naujas laikotarpis įneša į mūsų gyvenimą ir naujas problemas, kurios prieš tai buvo nepažįstamos ar neaktualios ir kurios mums dažniausiai atneša naujų rūpesčių ir uždavinių.

Reformacijos šventė protestantiškajai bažnyčiai yra netik priminimu to, kas įvyko prieš ketelį šimtmečių didžiųjų reformatorių gadynės laikais, bet ji kartu duoda progą iš to įvykio padaryti ir tam tikras išvadas.

Reformacijos Dienos minėjimas evangeliškajai bendruomenei yra kartu ir lyg užbaigimas jos darbo ir veikimo metų ir žengimas į naują jos darbymečio laikotarpį. Tą dieną metamas žvilgsnis atgal, patikrinama praeitis ir išvedamas balansas. Iš jo pasirodo, ar numatytieji veikimo metodai ir darbo būdai buvo atitinkamai išnaudoti ir pateisino save, ar ne. - Aišku, kad buvo nenumatytų aplinkybių, kurios buvo kliūtimi atlikimui vieno ar kito pasiimto uždavinio. Svarbiausia nustatyti, kokios buvo tos kliūtys.

Sekant paskutinio laiko tarpautinių įvykių raidą jaučiama, kad protestantų gyvenime kažkas netvarkoje. Konfesinis vystymasis pasaulyje kelia mums tikrai didelio susirūpinimo ir verčia ieškoti tos jėgos, kuri mus ban-

Sių laikų žmogus sakosi turįs mažą laiką. Esą dėl to jis negalįs skaityti Bibliją, apmąstyti Dievo Žodį, melstis. Tai reiškia, kad žemiškieji reikalai jam yra tapę didesniais ir svarbesniais, negu reikalas rūpintis savo siela. Neduodamas savo sielai pakankamai dvasiško maisto, jis pats silpsta dvasiškai, lieka "mažakraujis" ir silpnas krikščionis. Tačiau jo siela ieško kokio nors papildo, ji ieško dvasinio peno laikraščiuose, kinuose, teatruose ir kitose pramogose. Tokios pramogos dažnai ją traukia į žemumą ir menkumą. Nuskrįsta siela ima vis labiau ir labiau alksti bei reikalauti daugiau žavesių (atrakcijų). Siela virsta lyg smėlio padarinys, nebepalaiko savyje "gyvybinio vandens". Ji alksta ir bando "erzais" pasisotinti. Sielai pasveikti, sustiprėti ir jėgų gauti geriausias maistas yra Dievo Žodis. Jis trykšta iš pačios gyvybės versmės. Jis gyvenimo kovos dulkėmis apneštą sielą švarina ir atgaivina. Siela ilgisi sielos. Ji nori iš kito išgirsti meilینگą, muširdų žodį. Žodis yra gyvas sielų ryšys. Žodis perduoda jausmus, mintis, valios paskatinius. Dievo Žodis perteikia šventas jėgas ir šventina sielos galias. Žmogaus žodis daugiau ar mažiau yra persunktas paties žmogaus vidinio gyvumo: jis pripildytas, persunktas tuo, kuo žmogaus širdis yra pilna - kartais pavydo, kartais pikto geismo. Tik

retkarčiais meilingumo ir užuojautos. Kaip aklas negali parodyti kelio aklam, kaip vienas elgeta negali praturtinti kito, duonos neturintis negali pamaitinti alkano, taip tuščia ir silpna siela negali suteikti kitai sielai sustiprinimo ir dvasiškų jėgų. Tokių sielų pasikeitimas žodžiais yra tik tuščiažodžiavimas. Žodžių pasakyta daug, lyg pelų pasėta į dirvą. Vaisiaus nėra ko laukti. Bet Dievo Žodis nėra pelai, kuriuos vėjas išnešioja; jie nėra taip pat kaip sniegas ar lietus, kuris sutirpsta ar išgaruoja ir pranyksta. Šis Žodis yra visiškai skirtingas nuo žmogaus žodžio; Jis yra Dvasios įkvėptas, yra gyvas ir neša gyvybę. Žmogaus žodžių kartais gera visiškai nesiklausyti. Bet žalinga sielai neklausyti to žodžio, kuris neša gyvybę. Dievas pats pasirenka tą laiką, kada Jo Žodis prikelia mirusius. Mes turime būti visada pasiruošę Jo Žodžio klausyti. Dievo Žodį turime ne dėl to klausyti, kad mes to norime, bet dėl to, kad Dievas per Savo Žodį nori į mus kalbėti. Mes turime laukti tos malonios valandos, kada Viešpatys mums pratars: tesiranda šviesa, atleistos tavo nuodėmės, eik ramybėje!

Lic. J. P.

do palaužti. Be visai krikščionybei gresiančio bolševizmo, protestantiškajam pasauliui grūmoja dar dideli pavojai iš katalikų bažnyčios pusės. Prof. D. Heinrich Bornkamm pavadino juos "priešreformacija" ir suskirstė į keturias grupes: teritorinę, politinę, dvasinę ir biologinę. Kaip priešreformaciją tenka mums dar priskaityti šias grupes: propagandinę ("Šventųjų Metų") ir sektantiškąją.

Pabandykime išsigilinti į kiekvieną iš jų atskirai.

1. T e r i t o r i n ė

p r i e š r e f o r m a c i j a

Kiek teritorinių nuostolių Europos protestantizmas turėjo per taip vadinamųjų vokiečių et-

ninės kilmės (Volksdeutsch) žmonių repatriaciją karo metu ir per vokiečių išvaymą iš Europos rytų pokariniais metais, sunku įsivaizduoti, nes didžiausia dalimi tų abiejų įvykių aukomis buvo protestantai.

Yra apskaičiuota, kad protestantizmo teritoriniai nuostoliai, apleidžiant savo pozicijas Baltijos kraštuose, Rytprūsijoje, Čekoslovakijoje ir Vengrijoje, yra didesni už tuos nuostolius, kuriuos protestantizmas pakėlė 16 ir 17 amžiuje per priešreformacinę akciją Vokietijoje ir Austrijoje. Tiesa, dėl paskutinio dešimtmečio teritorinės priešreformacijos katalikų bažnyčiai tiesioginė kaltė atpuola, tačiau netiesioginiai ji prirašo tai savo laimėjimams, nes tie kraštai, ypač Lenkijai priskirtieji, apgyvendinami katalikų bažnyčios pasekėjais. Šiandieninė Lenkijos ir Vokietijos valstybinė siena yra kartu ir konfesinė riba. Kaip valstybinė siena, stikringame šių laikų momente gal būtų ilgai ir neišlaikys, tačiau konfesinė siena ji pasiliks žymiai ilgesniam laikui. Taigi, protestantizmas yra nustumtas toli į vakarus.

2. P o l i t i n ė p r i e š r e f o r m a c i j a

Tiek katalikų bažnyčia, tiek bendrai katalikybė yra pasidariusi tvirtu tarptautinės pasaulinės politikos faktoriumi. Po "3v. Tėvo" iškaba Vatikanas šiandien svarsto ir sprendžia įvairiausias politines problemas. Pasaulinio masto grumtynėse tarp komunizmo ir vakarų demokratijų jis užėmė aiškias pozicijas ir rytuose išėjo į atvirą politinę kovą. Išnaudodamas neaiškia ir netvirtą beveik visuose Vakarų Europos kraštuose politinę ir socialią situaciją, ar tai pagalba politinių partijų, ar tai kokiais nors kitokiais būdais, Vatikanas

- 3 -

turi savo rankose pasaulietiškos valdžios vadeles. Tik Anglijoje ir Jungt. Amerikos Valstybėse, kur savo kiekybe jis yra dar persilpnas ir kur partijų sistemos yra per daug susijungę, greitu laiku jis dar neturės didesnės ir lemiančios politinės įtakos. Bet už tai didelę ateitį jam žada pietinis Afrikos žemynas.

Kuriant Vakarų Vokietiją Vatikanas buvo tiek lankstus, kad čia sugebėjo įgauti taip pat didelio politinio svorio, kokio jis šiame krašte po reformacijos laikų dar nebuvo pasiekęs.

3. Dvasinė priešreformacija

Jei metame žvilgsnį į katalikiškąją spaudą, tenka tiesiog nustebti tuo laikraščių ir neperiodinės spaudos gausumu. Tos begalės švietimo ir auklėjamųjų įstaigų, pradžios, aukštesniųjų ir aukštųjų mokyklų, kurių auklėtiniai ir lankytojai įvairiausiais būdais ir priemonėmis persunkiami jezuitine katalikybės dvasia, parodo tą saltinį Romos įtakos stiprinimo įvairiose gyvenimo srityse pasaulyje. Tenka tikrai stebėtis jos veikimui ir propagandai tarnaujančia planinga organizacija, kuri pagal pagrindines, iš Romos išeinančias netik veikimo, bet ir galvojimo gaires, pasiekia visus kraštus ir stengiasi ten užinti konfesiniu, politiniu ir socialiniu atžvilgiu vadovaujamas vietas.

4. Biologinė priešreformacija

Seimų didumas yra žmonių prieauglio pažymys. O žmonių prieauglis yra vienas iš svarbiausių ir pagrindinių, katalikų bažnyčios naudai kalban-

čių faktorių. Kur daugiau skurdo, ten ir gausesnės šeimos; juo katalikiškesnis kraštas, juo daugiau skurdė. Taigi, katalikiškosios bendruomenės gausus prieauglis yra visai naturalus dalykas.

Visi ženklai rodo, kad vakarų kultūrą nešantieji ir nešusieji - daugumoje protestantiški kraštai, savo gyventojų atžvilgiu pradeda tirpti ir, to akyvaizdoje pradeda vykti neišvengiamas konfesinio pasikeitimo procesas. Matydama čia didelius laimėjimo šansus, katalikų bažnyčia įvairiausiomis priemonėmis, daugiausiai per kunigus, stengiasi praveisti katalikiškose šeimose vaikų gausumo akciją, žinodama ją esant pačiu sėkmingiausiu ir natūraliausiu ginklu kovoje prieš protestantus. Ypatingai aiškus tos sėkmingos kovos pavyzdys ir rezultatas yra protestantiškoji Olandija, kurios apie 60% gyventojų priklauso reformatų bažnyčiai. Pasirodo, kad prieš porą dešimtmečių katalikų bažnyčios pradėta ir sistematingai iki šios dienos vedama akcija už kuo didesnę vaikų skaičių katalikiškose šeimose pasirodė toki sėkminga, kad 45% priaugančio Olandijos jaunimo priklauso katalikų bažnyčiai. Iš to aiškiai galima spręsti, kad dar vienos ar dviejų kartų laikotarpyje Olandija gali pasidaryti katalikišku kraštu. Panašiai dalykai vystosi ir Kanadoje. United Church of Canada su didžiausiu sirūpinimu nurodo į tokius pat pavojus.

Taigi, katalikų bažnyčia turi tikrai rimto pagrindo atsisakyti nuo bet kokių ekumeninių judėjimų: Protestantizmas savo svorio ir reikšmės pasaulyje nustos ir natūraliu būdu.

5. Propagandinė priešreformacija

Kodėl mes, evangelikai, rūpinamės tuo, kas vyksta Romoje? Ar

taip vadinami "Šventieji Metai" nėra grynai katalikų bažnyčios vidaus reikalas ir todėl verta gal būt geriau tylėti ir nesiikišti į svetimus dalykus?

Jei kuri nors bažnyčia pasirodo viešai su visuomenę patraukiančiomis istorinėmis iškilimėmis, ceremonijomis ir propaganda, reiškia, reikalas eina apie tokius dalykus, kurie vienokiū ar kitokiū būdu liečia visą krikščioniškąją bendruomenę - visas krikščioniškąsias bažnyčias. Todėl šiandien tebesitęsianti Romos "Šventieji Metai" turi atkreipti mūsų, kaip krikščionių dėmesį, o ypačingai, kai čia viską organizuoja ir absoliučią iniciatyvą savo rankose turi ta bažnyčia, kuri garsiai ir tylomis reklamuoja save vienintelę tikrąją Kristaus bažnyčią esant - katalikų bažnyčia. Taigi, jos šis didingas, šiomet aiškios ir garsios propagandos pilnas demonstratyvus pasirodymas Romoje, yra griežtas reikalavimas jai pripažinimo tos tikrosios ir vienintelės Kristaus bažnyčios vardo ir teisės. Romos "Šventieji Metai" nėra skirti vien Dievo garbei ir nuosirdžiai krikščioniškai maldai. Už jų glūdi tai, kas mus, protestantus liečia ir ko negalime nutylėti.

Romos "Šventųjų Metų" proga paskelbiama katalikų bažnyčios nauja dogma - Marijos kūno į dangų paėmimas. Šiuo savo žygiu katalikų bažnyčia kaip tik demonstratyviai iškelia ir įamžina vieną iš pačių didžiausių ir pagrindinių abiejų konfesijų skirtumų - Marijos asmenį. Visais laikais katalikų bažnyčioje buvęs Marijos garbinimo kultas, šiomet padaromas jos dogma, nors Šventasis Raštas neduoda jai jokio pamato.

Romos "Šventieji Metai" pabrėždami ir iškeldami visus esančius tarpkonfesinius skirtumus, apšaukia kitus eretikais ir atskaitūnais. Katalikų bažny-

čia "prašo" Dievo, kad atsiskyrusieji krikščionys būtų sugrąžinti jai, kaip "vienintelei Kristaus bažnyčiai".

Romos "Šventieji Metai" yra paskelbti kartu ir popiežiaus metais. Kai juos atidarydamas popiežius pasakė, kad "Šventieji metai yra Dievo metais", katalikų dvasiškasis tarėjas Dr. Peter Louis, specialiam "Sv. Metams" skirtam laikraštyje "Anno santo 1950" Nr.2, psl.50 pareiškė, kad "Anno santo turi tapti popiežijos metais", reiškia, vietoje maldos ir nusizeminimo, vietoje garbės atidavimo viso pasaulio Kūrėjui ir Išlaikytojui Viešpačiui Dievui, šiomet Romoje triumfuoja žmogus, žemiškų priemonių ir pasaulietiškos jėgos pagalba. Romos "Sv. Metų" ideja pasireiškia tomis pačiomis formomis, kaip ir pasaulinė, su masių paradais ir mirtingo žmogaus pakėlimu į viršžmogį - į Dievą, nors Kristus savo laiku aiškiai pasakė, kad "Mano Karalystė nėra iš šio pasaulio" ir kad "Niekas negali nueiti pas Tėvą, kaip tik per Mane".

Taigi, Romos bažnyčia mus veltui šaukia. Reformatoriaus Dr. Martyno Liuterio žodžiais mes jai atsakome:

"Dievui dėkui, mes žinome, kad tie, kurie klauso šventa Evangeliją ir jai tiki, turi kiekvieną valandą šventuosius metus... Tavo bulė, mielas popiežiau, mums visiškai nereikalinga!" (Liuterio atsakymas popiežiui Clementui VII į jo išleistas 2 bulės - prakeikimo raštus eretikams - 1525 "šventųjų" metų proga).

6. S e k t a n t i š k o j i p r i e š r e f o r m a c i j a
Šios rūšies priešreformacija yra sena, kaip ir pati Reformacija. Kur pradedamas koks nors kuriamasis darbas, greit įsijungia ir griaunamoji jėga. Skaldymas protestantiškosios ben-

druomenės į įvairias autonomines sekas yra griaunamoji jėga, išplaukianti iš mūsų pačių tarpo. O tai yra labai skaudu ir liūdna. Tai yra reiškinys, kuris parodo pas mus susipratimo ir vienybės stoką. Juk visas reformatorių darbas, kova ir aukos, sudėtos po inkvizitoriaus kojų, davė mums progos būti evangelikais. Vieninga, tvirta ir nepalaužiama evangeliška bendruomenė buvo jų vieningas troškimas ir viltis iš ateinančių kartų jų pasekėjų.

Tiesa, reformatoriai Liuteris ir Zvinglis pradėjo veikti atskirai, tačiau tas įvyko tik todėl, kad jie nieko nežinojo vienas apie kitą, kas, turint omenyje to laiko bet kokias žinių perdavimo ir susisiekimo priemones, pilnai suprantama. Kai jie susidūrė savo darbe artiau vienas su kitu, tai akyvaizdoje jiems gresiančių bendrų pavojų ir sunkumų - 1529 m. atvyko Zvinglis iš Šveicarijos į Vokietiją pas Liuterį Marburgan susitarti dėl bendro veikimo - jie išlygino daugelį pasireiškusių tarp jų mokslo skirtumų, išskyrus Šv. Vakarienių vartojimą supratimą. Tačiau atsisveikindami pažadėjo visuose bendruose dalykuose eiti, dirbti ir kovoti iš vieno. Mes suprastami viduramžių dvasią ir pažindami abiejų reformatorių stiprius argumentus Šv. Vakarienių vartojimo supratime, tą skirtumą abiejų bažnyčių Sakramente pilnai pateisiname.

Jei mes pasidžiūrime į įvairių sektų vedamas tarpusavio ir prieš evangeliką bažnyčią kovas, pamatome, kiek jos yra pavirsutinės, pagrindai skirtingo neturincios - viskas sukasi apie smulkmenas ir, dažniausiai, apie asmeniskas ambicijas, kai tuo tarpu neišivaizduojamai daug dėl to nukentčia mūsų bendri ir didžiausi dalykai.

Nėra prasmės kovoti už raidę, nes raidė žudo, o dvasia gaivina. Taigi, dvasia yra lemianti. Dar mažiau pagrindo yra kovoti už vienos ar kitos rūšies pamaldų formą ir būdą - tai yra laikini ir nereikšmingi dalykai.

"Bet meldžiu jus, broliai, vardan Viešpaties mūsų Jėzaus Kristaus, kad visi kalbėtumėte viensirdžiai ir kad nebūtų tarp jūsų persiskyrimai, bet laikykitės tvirtai drauge vienoj minty ir viename išmanyme. Nes ištyriau apie jus, broliai mano, per tuos, kurie yra iš Kloes namininkų, jog yra tarp jūsų barnis. Tai sakau, jog kiekvienas iš jūsų kalba: Aš esu Povilo, o aš Apoloso, o aš Kėpaso, o aš Kristaus. Argi perdalytas yra Kristus? Argi Povilas nukryžiuotas yra už jus? Argi esate apkrikštyti vardan Povilo?" (I Korint. 1, 10-13)

M.Z-kas

Svarbiu Reikalu

Šiandien nuolat girdime dejuojant - kokie baisūs laikai ir kokie baurūs tie žmonės! Tikrai. Žmonės kalbant girdime ir patys matome dalykų, kurie tikram krikščioniui širdį suspaudžia. Ir, rodos, nėra pasaulyje galios, kuri mus galėtų iš tos bėdos išvesti. Mes tik linkterėjame galva ir kartojame - Kokie laikai! Kokie tie žmonės!

Bet pažvelkime į reikalą giliau. Kas kaltas, kad atėjo tokie laikai ir kad žmonės blogi. Lengviausia kaltę nuversti ant kito, patiam nusiplauti rankas ir iš kity elgesio piktintis. Tačiau tas kelias yra klaidingas, nes tai yra tas pats kelias, kuris mus atvedė į tą vietą ir padėtį, kurioje stovime. Mums reikia kaitsti galvosena visškai iš pagrindų. O tas svarbusis pamatas yra šis: Pasaulis (su prask žmonija) bus tokia, kokie busime mes. Tu ir aš. Jis nebus nei blogesnis, nei geresnis. Nes jei tu ir aš darysime ir galvosime taip, kaip žmonija turėtų

būti ir jei mužu abu taip elgsimės, tada pasaulis bus toks, kokį mužu jį norėtume matyti ir gyventi. Anas trečias, kuris siekia blogo, nieko nepadarys, nes mužu du vis būsime persvaroje ir galėsime jį paveikti, jį suvaldyti ir neleisti jam pasidaryti žmonijos siaubu ir rykšte.

Paprastai taip būna, kad mes tik iš antro, iš to kito reikalaujame, kad jis būtų geras, padoriai elgtųsi, mylėtų savo artimą, bet mes patys, ne; mes nemanyti nemanome, kad norint žmoniją pataisyti, reikia pradėti nuo savęs paties. Mes vis randame priežastį savo negerus darbus pateisinti arba nors juos išaiskinti gera prasme. Kaip tik tame yra mūsų laikų didžioji yda, kuri mūsų gyvenimą dažnai paverčia pragaru.

Šia proga noriu prisiminti vieną tirą atsitikimą, kuris puikiai nušviečia mūsų didžiąją šių laikų ligą. Norėčiau pabrėžti, kad ta liga nėra visai nauja, bet mes ją pamatome visame nuogume, kada žmonės buvo ištremiti iš namų, neteko savo įprastų gyvenimo aplinkybių ir susidūrė naujose salygoose, dažniausiai labai sunkiose, su kitais likimo draugais greta kity, kurie išlaikė savo namus, ūkius, turtus ir gal šeimos narius.

Iš Klaipėdos Krašto, rusams artėjant, bėgo kas galėjo arba buvo iš namų išvarytas ir atsidūrė toli nuo gimtinės, kas su dalimi turto, kas be jo. Viena stambi ūkininkė, lankanti bažnyčią, taip vadinama krikščioniška, karo metu gyveno didžiuliame pertekliuje ir krovė turtus. Žinome, kad didelė dalis gyventojų neturėjo tada užtenkamai pavalgyti ir turėjo beveik elgetauti, norint pasisotinti. Pas tą stambaus ūkio gospadinę taip pat dažnai užėjo tokie alkani prašyti, kad parūnotų ką nors iš ūkio pertekliaus, bet šeimininkė griežtai atsakė, kad valdžia yra viską paskirsčiusi, kiekvienas gauna savo dalį ir liepė greit išeiti iš namų, nes kitaip pašauksianti policiją. Taip atsiremusi į valdžios potvarkius galėjo pateisinti savo godumą, nes visi kaimynai žinojo, kad ji savo perteklius (pav. pieną nuo savo kelių dešimčių karvių) pardavė už aukštą kainą tokiems, kurie pirkė dideliais kiekiais. Žinoma, ne mūsų reikalas teisti, nes kiekvienas gali daryti, kaip įstatymai leidžia ir sąžinė liepia.

Tokiu būdu gyveno smagiai ir turtai jos augo. Kada reikėjo bėgti, bėgo visi. Pasiėmė su savi, kiek kas galėjo. Žinoma, minima gospadinė išvyko su keliais prikrautais vežimais. Bet atvykus ties Rusne turėjo palikti vežimus ant Nemuno kranto ir su ryšuliu rankoje keltis per upę. Jos darbininkai taip pat išnešė savo ryšulėlius. Dabar visi atsidūrė vienofoje padėtyje. - Likimas kelis kaimynus atbloškė į vakarų Vokietiją, kur jie buvo apgyvendinti pas ūkininkus. Turtinga gospadinė dirbtinė norėjo, nes turėjo pinigų. Kiti, ne tokie turtingi, dirbo pas ūkininkus ir gavo nors šiek tiek pavalgyti. Dabar ta puikioji šeimininkė, atėjusi pas savo neturtingąją kaimynę, su ašaromis akyse skundėsi, kokie tie žmonės pikti, pav. ir jos šeimininkai. Jie pav. veršiams sugirdo tiek ir tiek kibirų pieno, o kiaušinių šeimininkė atnešanti po krepšį kasdien, - bet ar žanote, kad tie godišiai man nors puoduką pieno ar kiaušinį parūoda? Nieko, ir niek nieko nei duoda nei parūoda, nors turi visko tiek daug, o aš turiu badauti ir džiaugtis, kad galiu sausų bulvių pavalgyti! Tai žmonės be širdies, tai jokie krikščionys. Jie visiškai kity vargo nesupranta ir nenori suprasti. Dieve gelbėk, aš turiu tada numirti.

Pas tą patį kaimyną, kur puikioji šeimininkė taip verkė ir skundėsi, kaip tik atėjo ir josios brolis ir klausėsi jos aimanavimų. Jis tik nusitypsojo ir kai ana baigė verkslenti, tvirtai bet sausai pasakė: Ko tu dabar dejuoji? Ar tu davei kitiems, kai turėjai visoko perteklių? Ar tavo sugraudeno kity ašaros? Ar tu tuokart turėjai sąžinę? Dabar tu verki ir keiki kitus, jei jie elgiasi taip, kaip tu elgeisi!

Tie žodžiai jai buvo tokie skaudūs, kad nutilo, nes žinojo ir suprato, kaip ją turi vertinti kaimynai, jei jos tikras brolis ją taip sugėdino. Ar ji iš to pasimokė, nežinau, bet jai buvo aiškiai pasakyta iš paprasto, gero žmogaus lūpų - Ko gero patsai nedarei ir nedarai, nelauk ir iš kito. Jezus sako: "Mylėk savo artimą, kaip pats save." O kai jo mokinys paklausė, kas mano artimas, Jezus atsakė, - ansai, kurį plėšikai sumušė ir apiplėšė.

Taip! Tokių s užteistų ir apiplėštų

(Toliau 8 psl.)

Žodis ev. Reformatams

Nuo 1944 m. mūsų sinodai nebegali įvykti Vilniuje arba Biržuose. Nebebuvo mūsų bažnyčios vadovybės, o be vadovybės buvome pasmerkti gana skubotam išnykimui - išstipimui svetimose bangose. Todėl buvo sumanyta susaukti sinodą ir įsteigti Kolegiją tremtyje. Daugelį sunkumų reikėjo nugalėti, nes daug kliūčių stovėjo skersai kelią: mūsų nerangumas, nuomonių skirtumas, ginčai, abejonės. Galų gale pavyko susaukti Vakarų Vokietijoje du tremties sinodai: 1948 m. - Kl. Wittensee ir 1949 m. - Horneburg'e. Šių, 1950 metų birželio mėn. 24 d, pavyko susaukti trečiasis tremties sinodas Čikagoje. Galima tikėtis, kad ir toliau, iki pargrįšime į Nepriklausomą Tėvynę, Aukščiausiam padedant, kasmet tremties sinodus šauksime Čikagoje. Čia, Čikagoje turi savo buveinę ir vykdomasis organas - Kolegija. kurios adresas yra sekantis:

1959 West Washington Blvd., Chicago, Illinois.

Kviečiame visus reformatus, kuriame pasaulio kampe jie bebūtų likimo nublokšti, palaikyti tamprius ryšius su mūsų bažnyčios vyriausiu organu - Kolegija. Kolegija rengiasi išleisti Biuletinius, turės giesmyną ir tikybės vadovėlių. Siųskite Kolegijai pranešimų apie savo ir kolonijos gyvenimą, parašykite ką sugebate dėl mūsų biuletinio. Kviečiame kunigus, kuratorius ir parapijiečius, kiek aplinkybės leidžia, vietose tvarkyti dvasinius ir kultūrinius ev. reformatų reikalus, steigiant parapijas, laikant pamaldas, paskaitas, pasitarimus, bažnytinių ir tautinių švenčių minėjimus. Dabar galime sakyti, mūsų bažnyčios likimas yra mūsų rankose. Dirbkime, tarkimės. Be iniciatyvos iš vietų, Kolegijai bus sunku veikti. Remkite Kolegijos darbus, kritikuokite, reikalaukite. Siųskite dau-

- 8 -

giau žinių iš vietų. Dirbkime, kad sekantiame sinode turėtume kuo pasidžiaugti!

Tad, Dieve, mums visiems padėk!

Dr. J. Mikelėnas

(atkelta iš 6 psl.)

yra daug, bet mata yra tokių, kurie elgtųsi taip, kaip elgėsi anas samarietis. O kol tokių samariečių bus matai, laikai ir žmonės bus blogi, nes ir aš ir tu esame blogi. Del to, kol tu nebūsi samariečiu - ne todėl, bet darbais, tol nedejuok ir nekaltink kitų. Tu esi tas, kuris turi pradėti ir tavo pavyzdį psek daug. Be reikalo eini į bažnyčią, priimi sakramentus, jei nepildysi Jėzaus aukščiausio įsakymo: Mylėk savo artimą, kaip pats save.

Cia yra raktas, kuris gali mums atverti duris į šviesesnę ateitį ir mūsų gyvenimą padaryti laimingu. Cia glūdi ta didžioji paslaptis ir šaknys šių laikų ligos.

J.G.

Nors kasin kaip skaudžios
Dienos mus sutiks, -
Mūsų eilės glaudžios
Jiems paklusnios liks!

Vis tvirtais mes būsim,
Būsim vieningais,
O bažnyčia mūsų
Dievo žodį skleis.

Laimink ją šiam darbe,
Viešpatie dangaus,
Kad ji Tavo garbę
Skelbtų ir toliaus!

Paruošė: Petras G-lis

M. Z-KAS

N. L. Grafas von Zinzen-
dorf'as.

(Pabaiga)

Sąryšyje su tuo, Prūsijoje ir prūsiska virtusioje Silezijoje įsikūrė Herrnhuter parapijos. Vėliau tokios brolijos įsikūrė net Šiaurės Amerikoje, kur tuo metu kaip tik buvo susidariusi indiečių krikščioniška misija ir, Anglijoje. Į minėtuosius kraštus kartas nuo karto vykdavo ir pats Zinzen Dorf'as. Ilgesnį laiką jis buvo apsistojęs Londone. Pagaliau jis gavo leidimą grįžti atgal į Saksoniją, kur Herrnhut'e jis praleido paskutiniuosius savo gyvenimo metus. Jis mirė 1760 m. gegužės mėn. 9 d. Taip pasibaigė šis jo darbas ir pergyvenimai turtingas mirtingoje žemėje buvimo laikotarpis.

Reformacijos Šventei

Sirdys džiaugsmo pilnos,
O giesmė garsi -
Šventiam dieną kilnią
Mes šiandien visi!

Vienas mūsų siekis,
Vienas visiškai:
Tau, Dieve, tikėti
Evangeliskai.

Mums skirta ši šventė
Prisiminti tai,
Kaip kovojo, kentė
Reformatoriai.

Emigracija

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdyba kreipėsi į US DP Komisiją Vokietijoje, prašydama smulkesnių informacijų, liečiančių taip vadinamųjų vokiečių etninės kilmės (Volksdeutsche) emigraciją į USA.

Į klausimą, liečiantį garantijas, buvo iš DP Komisijos Vokietijai, Frankfurte, gautas sekančio turinio pranešimas:

"Instrukcija garantijų parapi-nimo reikalu vokiečių etninės kil-mės asmenims (gimusiems Čekoslova-kijoje, Estijoje, Vengrijoje, Lat-vijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Ru-munijoje arba Jugoslavijoje) emi-gruoti į Jungtines Amerikos Valsty-bes.

1. Kad vokiečių etninės kilmės as-muo galėtų kandidatuoti emigra-cijai į Jungt. Amerikos Valsty-bes pagal papildyto biliaus iš 1948 m. 12 str., J.A. Valstybė-se Amerikos pilietis ar pripa-žinta draugija, įsteigta JAV al-tystybėse, turi suteikti tam as-meniui garantijas ir patiekti jas DP Komisijai Washington'e, 25, D.C.

2. Jei garantijos patiekiamos pri-vataus asmens, jos turi būti su-darytos affidavitų formoje pas notarą (4 egz.).

3. Garantijose turi būti pažymėta:
a) Garantijų davėjo patikinimas, kad jis nori paremti vokiečių etninės kilmės asmenį (vardas, pavardė ir adresas) ir jo šeimą imigracijai į JAV pagal 1948 m. DP bilį;

b) Garantija, kad atkviestasis asmuo bus tikrai aprūpintas hi-gieniškomis gyvenamomis patal-mis, neatimant patalpų kitam as-meniui;

c) Garantija, kad atkviestasis asmuo gaus atitinkamo darbo pa-gal galiojantį atlyginimą, ne-

įstumiant kito asmens iš darbo;

d) Garantija, kad atkviestasis asmuo bus atvykimo uoste pasitiktas ir kad ga-rantijos davėjas padengs kelionės išlaidas nuo uosto iki galutinės gy-venamosios vietos JAV valstybėse;

e) Garantija, kad atkviestasis asmuo netaps našta visuomenei.

4. Garantijos jokių būdu neturi būti siunčiamos į kurią nors DP Komisi-ją Europoje. Visos garantijos pir-moje eilėje turi būti pasiūstos DP Komisijai Washington'e, iš kur jos, oficialiai patvirtintos, bus persiūstos į atitinkamą įstaigą Europoje. Asmenims, kuriems garan-tijos sudaromos, nėra jokios pras-mės pirm laiko kreiptis į bet ku-rią nors DP Komisijos įstaigą Eu-ropoje. Kai jų byla bus paruošta, jie bus automatiškai painformuoti.

5. Ši instrukcija galioja, nors as-muo būtų užregistravęs JAV konsu-late savo affidavitus gauti įva-žiavimui į JAV vizas."

(pas.)

Richard J. DERWAN

Repatriantai, kurie yra kaip DP kada nors gavę sutartis ir jau turė-ję EC Nr., dabar nori išvykti vokie-čių etninės kilmės asmenų skaičiuje, prašydami šiam tikslui naujų sutar-čių, gali priduoti garantijos davė-jui senąjį EC Nr. pažymėjimui ant naujosios garantijos. Manoma, kad tokios garantijos, su senais EC Nr., bus apdirbamos pirmoje eilėje.

ISTRUKCIJA IS DP KOMISIJOS VYKDOMYJU NUOSTATU.

700.9 etninė vokiečių kilmė. Etninės vokiečių kilmės skaitomas toks asmuo, kuris

a) yra gimęs Čekoslovakijoje, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje,

- 10 -

Lenkijoje, Rumunijoje, Rusijoje arba Jugoslavijoje arba srityse, kurios ši įstatymą išleidžiant (1950 m. birželio 16 d.) buvo kontroliuojamas ar valdomas vieno iš minėtų kraštų, išskyrus tas Vokietijos ir Austrijos dalis, kurios ta data buvo Sovietinių Socialistinių Respublikų Sąjungos kariškai okupuotos, ir

b) 1949 m. sausio mėn. 1 d. gyveno vakarų (amerikiečių, anglų arba prancūzų) Vokietijos ar Austrijos zonoje arba vakarų (amerikiečių, anglų arba prancūzų) Berlyno ar Vienos sektoriuose, ir

c) yra pabėgėlis arba treptinys aiškiai vokiečių kilmės, kas nustatoma iš sekantių faktorių visumos ar dalies:

- (1) protėviai emigravo iš Vokietijos,
 - (2) vokiečių kalba ar kuris jos dialektas vartojama kaip įprastinė kalba namuose ar viešam apsiėjime,
 - (3) kilmės kraštuose gyveno srityse, apgyvendintose vokiečių kilmės arba kamieno žmoniu, kurie išlaikė vokiškąsias socialines savybes arba visos grupės homogeniškumą, išsiskirdami tuo iš aplinkinių gyventojų,
 - (4) kiti įrodymai (savybės ar socialinės žymės), charakteringi jo kilmės krašto vokiečių etninei grupei, kaip lankytos mokslo įstaigos, bažnytinė priklausomybė, socialinės bei politinės sąjungos ar draugijos; pavardė, biznio ar prekybos šakos ir sąjungos, antrinės kalbos bei dialektai.
- Nebatina, kad asmuo atitikty visiems šiems reikalavimams. Iš dalies tų faktorių buvimas gali būti laikoma pakankamu etninės vokiečių kilmės įrodymu.

DEMESIO TIEMS LIETUVIAMS, KURIE DAR NETURI JOKIOS IRO GLOBOS!

Yra patirta, kad bus galimybės išemigruoti ir tiems lietuviams pabėgėliams, kurie dar iki šiol neturėjo IRO globos. Tas ypatingai liečia Ma-

žosios Lietuvos lietuvius, kurie ar tai nespėjo iki 1949 m. rugsėjo mėn. 1 d. užsiregistruoti IRO Control Centruose ar samoningai nesiregistravo, nes manė, kad klaipe diečiams DP teisę gauti neįmanoma, nors tikrumoje 1949 m. IRO patiara klaipe diečių atžvilgiu iš esmės pasikeitė ir IRO jiems nedarė jokių sunkumų globai ir emigracijos teisei gauti, jei tik asmuo įrodydavo, kad jis yra lietuvis. Tokia klaipe diečiams palanki patiara yra ir dabar.

Nors terminas IRO emigracinėms teisėms gauti, t.y. emigruoti IRO lėšomis, jau pasibaigė (minėta 1949 m. rugsėjo mėn. 1 d.), bet dabar pasidarė galimybė užsiregistruoti IRO, gauti teisingą ir politinę globą (Legal and political protection). Jie gali taip pat išemigruoti pagal bendrąją DP emigracinę schemą, apsimokant pačiam kelionės išlaidas. Kelionę gali taipogi apmokėti giminačiai ar organizacijos Amerikoje. Šitokios emigracijos atveju reikia gauti taip pat iš patįstamų ar giminačių Amerikoje (Amerikos piliečių) darbo ir buto garantijas.

Kas negali gauti garantijų privačiai, patartina kreiptis į BALF'o įgaliotinius Vokietijoje sekantiems adresais:

1. Amerikiečių zonoje -
Ponas J. VALAITIS
(13b) München 27,
Rauchstr. 20
2. Prancūzų zonoje -
Ponia BRAZAITIENE
(14b) Reutlingen,
Lederstr. 92
3. Anglų zonoje -
Ponas Pr. ZUNDE
(21a) Bad Salzufflen,
Baumstr. 17

Patartina taip pat dabar dar užsiregistruoti IRO Control Centruose dėl gavimo teisinės globos (Legal and political protection) ir tiems lietuviams, kurie nesitikėtų savo lėšomis emigruoti, nes ateityje jiems gali susidaryti naujų lengvatų ar atsirasti galimybių kurios nors organizacijos lėšomis. Jei kuri nors IRO įstaiga - Control Center - daryty sunkumų ir nenorėtų registruoti, pranešti Kr. V-bai, B. Salzufflen, Baumstr. 17.

ŽINIOS

ANGLIJA.

+ Birmingham'o vyskupas Dr. Darnes, kuris dėl savo pažiūrų dažnai susiduria su dideliais priešingumais bažnytinėse sferose, pasisakė už gimimų kontrolę, eutanaziją ir sterilizaciją tam tikrais atvejais, Britų Mokslo Draugijos diskusijose.

+ Miss Mary Attlee, Anglijos Ministerio pirmininko sesuo, išbuvusi 40 metų misijoniere spalvaotuju gyventojų tarpe Afrikoje, šiomis dienomis sugrįžo į Angliją. Ji yra 75 metų amžiaus.

AUSTRIJA.

+ Evang. Liuteronų bažnyčia Austrijoje šiandien turi 435 parapijas ir priskaito 450 000 sielų. 1781 m. teturėjo ji vos 27 parapijas. Liuteronų skaičius Austrijoje ypatin - gai padidėjo paskutinių dvidešimties metų laikotarpyje. Rekordą gi paėmė pokariniai metai, kai po 1945 m. iš Jugoslavijos ir Siebenbürgen atvyko apie 70 000 tremtinių - liuteronų.

IZRAELIS.

+ Izraelio radio stotis pradėjo siuntinėti sekmadieniais po pietų 45 minučių ilgio krikščionišką programą.

JUNGT. AMERIKOS VALSTYBES.

+ Kaip jau praėjusiame "M. Pasaulio" numeryje buvo trumpai pranešta, š. m. birželio mėn. 24 d. Čikagoje įvyko trečiasis Lietuvos Evangelikų Reformatų Bažnyčios sinodas tremtyje ir pirmasis Amerikos žemyne. Kadangi tokie momentai nėra eiliniai ir kasdieniški, bet istorinio pobūdžio įvykiai, reikia juos galimai pilniau ir plačiau spaudoje užfiksuoti ir įamžinti.

Pirmieji du Reformatų Bažnyčios Sinodai tremtyje įvyko 1948 ir 1949 metais Vokietijoje. Juose buvo nustatyta Sinodų tremtyje veikimo ir

darbo tvarka, išrinktas vykdomasis organas - Kolegija, nutarta Kolegijos veikimą perkelti į USA, kaip tik ten nuvyks Kolegijos narių dauguma ir Amerikoje susaukti Sinodą.

Lietuvių Protestantų Sąjungos Amerikoje pastangomis ir bendradarbiavimu su Church World Service ir BALF'u, dauguma buv. tremtinių Ev. Reformatų persikėlė į USA ir ypač gausus jų būrys susispietė Čikagoje. Tai yra ypatingai Sinodo kuratoriaus Petro Variakojo ir jo šeimos nuopelnas, kurie prieš keletą metų tos pačios Sąjungos rūpesčiu atvyko iš Svedijos į JAV ir jau bent šimtui žmonių padėjo atvykti į šį kraštą.

Minėto kuratoriaus P. Variakojo ir kurat. inž. H. Povilonio bei kitų rūpesčiu, prieš metus Čikagoje įstaigta Liet. Ev. Reformatų parapija, kurią apsiėmė globoti Illinois Ev. Reformatų vietinis Sinodas kiek suselpdamas ir leisdamas iš 40 jo žinioje esančių bažnyčių Čikagoje laikyti pamaldas toj, kuri bus tinkamiausia. Siemet į Ameriką atvykęs iš Hanau kun. St. Neimanas yra šios parapijos kunigu.

Šių metų Sinodui teko paminėti 400 metų sukaktuves nuo Ev. Reformatų tikybos įvedimo Lietuvoje, nes 1550 m. buvo pradėtos laikyti pamaldos Mikalojaus Radvilos Juodojo pilyje Vilniuje ir Mikalojaus Radvilos pilyje Biržuose.

Sinode dalyvavo: 4 kunigai, 21 kuratorius, 5 parapijų atstovai ir 36 Sinodo svečiai. Į pamaldas atsilankė gražus parapijonų skaičius. Pamaldas laikė kun. St. Neimanas, vargonais grojo prof. Vladas Jakubėnas, giedojo solo p. Variakojienė. Pamaldų metu konfirmuota trys mergaitės ir vienas berniukas. Amerikos Ev. Reformatų bažnyčios kun. Schmiechen pasakė gražų pamokslą, pasveikino Sinodą ir drauge su Sinodo dalyviais priėmė Sv. Vakarienę.

Po pamaldų Sinodo dalyviai susirin-

- 13 -

Leidėjo Žodis

Visais laikais buvo sunkus evangeliškosios spaudos kelias. Nepriklausomoje Lietuvoje nei vienas evangeliškas laikraštėlis neišsilaukė iš savo prenumeratos. Mažiau ar daugiau kiekvienas finansiniai buvo remiamas iš šalies.

Tremties sąlygose evangeliškas laikraštis negauna niekur pašalinės paramos ir yra atiduotas išimtinai skaitytojo malonei. Skaitytojas turi savo rankose laikraščio gyvybės siūlą.

Vadovaudamasis principu, kad tik laikas įvertina bet kokius darbus, "Mūsų Pasaulio" leidėjas ryžosi, kiek tik galimybės leis, aukoti ir aukotis, kad laikraštis galėtų, kuo ilgiau pasirodyti, kuo plačiau pasklisti ir taip duoti progos didžiausiai daliai mūsų bendruomenės narių artiau su juo susipažinti. Dėl tos prieštasties jis buvo iki šiol kiekvienam siuntinėjamas, kurio tik adresas po ranka pasitaikė. Tačiau to viso rezultatai buvo liūdningi - laikraščio finansinė padėtis pasidarė kritiška, kaip kad iš čia pa-duodamos pajamų ir išlaidų apyskaitos matyti.

"MŪSŲ PASAULIO" Nr. 1 ir Nr. 2 - 4 pajamų ir išlaidų

A p y s k a i t a

Pajamos:

1. Per visą laiką gauta
prenumeratos ir aukų... 52,51 DM

Viso pajamų . 52,51 DM.

Išlaidos:

1. Sumokėta už 12 000 lapų popieriaus 1 Nr.	93,60 DM
2. Sumokėta už matricas 1.Nr.	12,- "
3. " už 1 Nr. spausdi- nimą	20,- "
4. Skelbimas "Lietuvyje".....	5,- "
5. Pasto ženkl. susirašinėjant	12,52 "
6. Su kelionėmis spausd. reika- lu surištos išlaidos	35,- "
7. Pasto ženkl. laikraščio išsiuntinėjimui	135,24 "
Viso išlaidų.....	313,36 DM
Pajamos.....	52,51 "
Skola	260,85 DM

Su šiuo savo numeriu "Mūsų Pasaulis" atsistoja prieš sunkų klausimą: eiti ar sustoti, nes, kaip iš apyskaitos matyti, tik vienas kitas už jį tepajautė pareigą atsiskaityti. Be to, nuo š.m. lapkričio mėn. 1 d. Butzbach'o pereinamoji stovykla, kurioje "M.P." leidėjas dirbo, uždaroma. Jis liekasi be darbo ir, savaime aišku, be uždario ir nuo iš Arbeitsamt'o gaunamos be-darbio pašalpos sumos laikraščio leidimui skirti pinigų nebegalės. Čia te-gali į pagalbą ateiti tik bendras mūsų visų reikalo supratimas - aktyvus skaitytojo įsijungimas į laikraščio rėmimą prenumerata bei aukomis, į jo platinimo ir jam draugų - rėmėjų rinkimo vąjį. Leidėjas šia proga apeliuo-ja kaip į pavienius asmenis, taip kartu ir į organizacijas, į bažnytines va-dovybes, į kunigus, prašydamas kartas nuo karto padaryti evangeliškos spau-dos reikalams ir bažnytines rinkliavas (kolektes). Nepamirškime, kad ir

- 14 -

laikraščiui yra Dievo duotas tam tikras uždavinys ir kad Dievas patrauks mus ut jį atsakomybėn, nes ne visviena, ką žmogus skaito: didelė dalis į jo rankas patenkančių knygų ir laikraščių pila nuodus į jo sielą. Nestovėkime nuosaliai, nepasitenkime tik bejėgio tos visos tragedijos liudininko vaidmeniu, bet gelbėkime savo draugus, savo patįstamus, savo evangeliškosios bendruomenės narius, nurodydami į savos spaudos reikalingumą, į ev. laikraščio rėmimo būtinumą.

Baigiant negalima nutylėti dar ir to fakto, kad ev. laikraščio pagalba laiviami ir ruošiami mūsų spaudos bėsimieji plunksnos darbininkai. Tėvynėje išausus laisvės dienai ir mums į ją grįžus, bus reikalinga darbininkų ne tik ūkiuose ir namų statyboje, bet ir spaudos srityje, kuri, kaip sėkmingiausias įvairios informacijos ir dvasinio stiprumo patymys, teks pirmiau ant kojų pastatyti už išdraskytuosius ūkius ir sugriautuosius namus.

Taigi, mielas evangelike, laikraštis yra mums būtinas ir reikalingas, o jo leidimas priklauso vien tik nuo Tavęs. Neatsisakyk padėti išspręsti jo likimą! Padidink tų keletos asmenų skaičių, kurie sumokėjo ne tik patymėtą laikraščio kainą, bet ir parėmė jį aukomis, suteikdami laikraščio iniciatoriams džiaugsmą ir pridodami akstiną tolimesniam jų darbui.

Mykolas Zablockas,
"Mūsų Pasaulio" atsak. redaktorius
ir leidėjas,

16) Butzbach, Resettlement Center,
US-Zone, Germany

T u r i n y s :

1. M. Z-kas: Mintys Reformacijos Dienai	1
2. Lic. J.P.: Dievo Žodis	1
3. J. G.: Svarbiu reikalu	5
4. Dr. J. Mikelėnas: Atsisaukimas į Ev. Reformatus	7
5. M. Z-kas: Reformacijos 5ventei	8
6. Petras G-lis: N.L.Grafas von Zinzendorf'as	8
7. Emigracija	9
8. Žinios	11
9. Leidėjo žodis	13

oooooOooooo

Paper for this circular has been provided by the Lutheran W. Federation.

Atsak. Redaktorius ir Leidėjas - Mykolas Zablockas.

Adresas: (16) Butzbach, Resettlement Center, US-Zone, Germany.